

Περίληψη Πορίσματος «Μεταχείριση ασυνόδευτων αλλοδαπών ανηλίκων κρατούμενων στην Παγανή Μυτιλήνης»

Ο Συνήγορος του Πολίτη έλαβε αναφορά από τη μη κυβερνητική οργάνωση «Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες» (ΕΣΠ), με θέμα τον εντοπισμό από κλιμάκιο της οργάνωσης που μετέβη στο κέντρο κράτησης παρανόμως εισερχόμενων αλλοδαπών στην Παγανή Μυτιλήνης, μεγάλου αριθμού ασυνόδευτων ανηλίκων Αφγανών. Το ΕΣΠ έχει επίσης κατ' επανάληψη ενημερώσει τον Συνήγορο του Πολίτη ότι στα γραφεία της οργάνωσης στην Αθήνα προσέρχονται ανήλικοι αλλοδαποί μετά τη λήξη της διοικητικής τους κράτησης, η οποία συντελείται χωρίς καμία αρωγή ή εποπτεία της πολιτείας υπέρ των ανηλίκων. Η οργάνωση καταγγέλλει την απουσία οποιασδήποτε κρατικής μέριμνας για τη διασφάλιση της προστασίας των ασυνόδευτων ανηλίκων και την καταπάτηση θεμελιωδών δικαιωμάτων τους, τόσο κατά τη διάρκεια της διοικητικής κράτησης όσο και μετά τη λήξη αυτής.

Με την ολοκλήρωση της έρευνας, ο Συνήγορος του Πολίτη συνέταξε πόρισμα το οποίο απεστάλη προς τους Υπουργούς Δημόσιας Τάξης, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Εκτός από ορισμένες διαπιστώσεις που αφορούν στις συνθήκες κράτησης στην Παγανή, στο πόρισμα επισημαίνονται σοβαρότατα προβλήματα, τα οποία ανάγονται στο γενικότερο ζήτημα της απουσίας πρόβλεψης και υποδομής για την υποδοχή και περαιτέρω μεταχείριση των ασυνόδευτων ανηλίκων αλλοδαπών από τις ελληνικές αρχές σε ολόκληρη τη χώρα. Βασική διαπίστωση όσον αφορά τη μεταχείριση των ασυνόδευτων ανηλίκων αλλοδαπών από τις ελληνικές αρχές είναι η υποχώρηση της ιδιότητας του ανηλίκου, που χρήζει προστασίας σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και τις διεθνείς δεσμεύσεις, έναντι εκείνης του παραβάτη της μεταναστευτικής νομοθεσίας, με αποτέλεσμα οι ανήλικοι να παραμένουν «ασυνόδευτοι» ακόμη και μετά τον εντοπισμό τους από την πολιτεία που είναι επιφορτισμένη με την προστασία τους.

Οι προτάσεις του Συνηγόρου του Πολίτη για τη λήψη μέτρων προστασίας των ασυνόδευτων ανηλίκων αλλοδαπών που εισέρχονται παράνομα στη χώρα, συνοψίζονται ως εξής: α) κατάργηση της διοικητικής κράτησης ανηλίκων και αντικατάστασή της από εναλλακτικά μέτρα φιλοξενίας ή/και προστασίας, β) καθιέρωση συστήματος για τον εντοπισμό, την ταυτοποίηση και την καταγραφή των ασυνόδευτων ανηλίκων, γ) παροχή αξιοπρεπών συνθηκών διαβίωσης κατά τη φάση της υποδοχής με την ενεργοποίηση των διατάξεων του άρθρου 81 του ν. 3386/2005, δ) στο στάδιο της υποδοχής, παροχή κοινωνικών υπηρεσιών από εξειδικευμένους επαγγελματίες, οι οποίες θα συμπεριλαμβάνουν: ατομική αξιολόγηση, πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας, ενημέρωση του ανηλίκου για τα δικαιώματα και τις επιλογές του, εκπροσώπηση, αναζήτηση οικογενειακού περιβάλλοντος και διερεύνηση της δυνατότητας οικογενειακής συνένωσης ή, σε περίπτωση ανέφικτου επαναπατρισμού, περαιτέρω προβλέψεις για τη μετέπειτα πορεία του, ε) Διορισμό προσωρινού επιτρόπου, για όλους τους ασυνόδευτους ανηλίκους και όχι μόνο για τους αιτούντες άσυλο, όπως προβλέπεται σήμερα.

Ακόμη, αναγκαία και επιτακτική θεωρείται η λήψη μέτρων για την κοινωνική προστασία και φροντίδα των ασυνόδευτων ανηλίκων αλλοδαπών, μετά τη λήξη της αρχικής τους κράτησης. Σε κανένα στάδιο δεν είναι αποδεκτό ανήλικοι να αφήνονται, εν γνώσει της πολιτείας, χωρίς μέριμνα για την ασφάλεια και την κάλυψη των βασικών τους αναγκών. Η περαιτέρω μέριμνα για τους ασυνόδευτους ανηλίκους των οποίων ο επαναπατρισμός ή η επανένωση με την οικογένεια δεν είναι εφικτή, θα πρέπει να περιλαμβάνει: α) διασφάλιση στέγης και μέσων διαβίωσης, μέσω παραπομπής σε ειδικές δομές φιλοξενίας, οι οποίες θα πρέπει να σχεδιαστούν και να οργανωθούν βάσει των αναγκών της συγκεκριμένης πληθυσμιακής ομάδας, β) εναλλακτική επιμέλεια/επιτροπεία με το διορισμό οριστικού επιτρόπου, γ) πρόσβαση στην εκπαίδευση δ) παροχή επαρκούς ενημέρωσης, διερμηνείας και νομικής εκπροσώπησης, και ε) πρόβλεψη για δυνατότητα έκδοσης άδειας παραμονής για ειδικούς ή ανθρωπιστικούς λόγους.